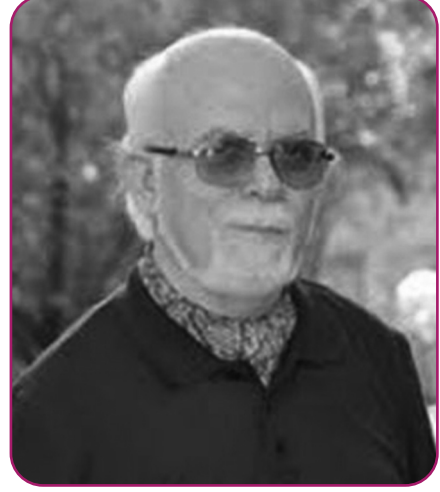

Suat Engüllü

Balkan Türk edebiyatının tanınmış şair, yazar, çevirmen ve gazetecilerinden Suat Engüllü, ikamet ettiği İstanbul'daki evinde 8 Ekim 2023 Pazar günü hayata gözlerini yumdu. Kalp ameliyatı geçirmişti, başka kronik rahatsızlıkları da vardı. Cenazesi 9 Ekim 2023 Pazartesi günü Hacı Nimet Özden Camisi'nde kılınan ikindi ve cenaze namazlarının ardından Topkapı Maltepe Mezarlığı'nda toprağa verildi.

Rahmetli Engüllü, 25 Temmuz 1950 tarihinde Eski Yugoslavya, bugünkü Kuzey Makedonya Cumhuriyeti'nin Üsküp/Skopje şehrinde doğdu. Babası Ahmet Cemal Engüllü, annesi ise Esmâ Selim Hanım'dır. Ağabeyi Avni Engüllü (doğ. 1947) de şair ve hikâyecidir.

Üsküp'teki Vuk Karaciç İlkokulu (1961), Tefeyüz Ortaokulu (1965) ve Nikola Karaev Pedagoji Lisesinde (1968) ilk ve ortaöğrenimini tamamladı. Kliment Ohridski Eğitim Yüksekokulu Fransız Dili ve Edebiyatı Bölümünde başladığı yükseköğrenimini ailesinin maddi durumu dolayısıyla yarıda bırakıp işe girmek zorunda kaldı (1970). Üsküp Radyosu Türkçe Yayınlar Servisinde görev aldı. Aynı yıl, Üsküp'te Orhan Veli Kanık Yazın-Oyun Topluluğunu kurdu, yöneticiliğini üstlendi. Radyoda üç yıl dil redaktörlüğü (1973-1976) yaptıktan sonra, bir süre (1976-1980) Makedonya Gençler Birliği Cumhuriyet Konferansı Başkanlık Üyeliği yaparak siyasi çalışmalarda bulundu. Çocukları Örgütlenme Komisyonu (1976) ve Kültür Komisyonlarına (1978) başkanlık etti. 1980 yılında Üsküp Radyosundaki dil redaktörlüğü görevine döndü, *Birlik* gazetesinde de gazeteciliğe başladı. *Birlik*'te kültür sayfalarının yöneticiliğinin ardından (1980-81), Birlik Yayınları ve aylık Türkçe *Sesler* dergi-

sinin yayın yöneticiliğini yaptı (1982-1989). Bu görevleri sırasında Uluslararası Struga Şiir Akşamları Düzenleme Komitesinde görev aldı. 1989 yılında Türkiye'ye göç edip İstanbul'a yerleşti. İstanbul Üniversitesi Basın Yayın Yüksekokulunda kısa bir süre öğretim görevlisi olarak çalıştı (1990-1994). Okulun 4. *Boyut* dergisini üç sayı çıkardı (1990). İstanbul Üniversitesi Basımevi ve Film Merkezinde düzeltmenlik yapıp emekliye ayrıldı.

İlk şiiri "Sevdiklerim" başlığıyla *Birlik* gazetesinde yayımlandı (1965). *Sesler* (Üsküp), *Sevinç* (Üsküp), *Tomurcuk* (Üsküp), *Çevren* (Priştine), *Çığ* (Priştine), *Türk Dili*, *Dil*, *Tarla*, *Yedi İklim* dergileri ve *Birlik* (Üsküp), *Tan* (Priştine) gazetelerindeki şiir ve yazılarıyla tanındı. Bazı şiirleri Ramadan Şükrü tarafından bestelendi. *Kırlangıçlar Nerdeyse Gelecek* başlıklı radyo oyunu Üsküp Radyosunda seslendirildi. *Gök Mavisine Uçuş* (Şiirler, 1989) kitabı Makedoncaya, *Karanlıkla Söyleşi* (Şiirler, 1998) ise Romenceye çevrilerek basıldı. Kendisi de Türkçeden Makedoncaya, Makedonca Sırpça-Hırvatçadan Türkçeye çok sayıda eseri çevirerek Balkanlar ile Türkiye

arasında bir kültür köprüsü oluşturmaya çalıştı. Çevirdiği iki oyun Üsküp Halklar Tiyatrosunda sahneye konuldu (*Hasanaginitsa, Ratsin*). Şiir yanında; az sayıda hikâye/öykü, deneme, eleştiri de yayımladı. Bazı şiir, yazılarında “Suat Ahmet” imzasını kullandı.

Eserleri ve kültürel çalışmaları dolayısıyla aldığı başlıca ödüller şunlardır: Makedonya Çevirmenler Birliği Çeviri Ödülü (1996), *Karanlıkla Söyleşi* kitabıyla Romanya Orient Occident Akademisi Balkan Şiir Ödülü (1999), *Sevdalı Kuşun Türküüsü* ile Constantin Belimaçe I. Uluslararası Ulah Şiiri Festivali'nde (Üsküp) Şiir Birincilik Ödülü (2000), Uluslararası Süleyman Brina Balkanlar Türk Kültürü Hizmet Ödülü (2000).

Başlıca eserleri tür ve ilk baskı yıllarına göre şöyle sıralanabilir:

Şiir: *Sözgen* (Üsküp, 1972), *Zamandışı İçdüşlemeler* (Üsküp, 1974), *Bir Sevimle Bir Devrim Üstüne* (Priştine, 1980), *Kumrovetsli Çocuğun Anısına* (Üsküp, 1981, çocuk şiirleri), *Sevi Yorgunu* (Üsküp, 1983), *Let Konnebesnite Sinevini/Gök Mavisine Uçuş* (Madedonca, Üsküp, 1989), *Çağrışimler* (İstanbul, 1992), *Sevdayı Muhabbet* (Üsküp, 1994), *Convetsatie cu İntunericul/Karanlıkla Söyleşi* (Romençe, Bükreş, 1998).

Hikâye/Öykü: *Açıl Susam Açıl* (Üsküp, 1986).

Gezi: *Pırnalı'dan Çıktık Yaya* (Üsküp, 1989).

Antoloji/Seçki: *Çağdaş Makedonya Şiiri* (İstanbul, 1996), *Çağdaş Bosna Hersek Şiiri* (İstanbul, 1997), *Makedonya Türk Edebiyatı ve Yugoslavya (Kosova) Türk Edebiyatı/Başlangıcından Günümüze Kadar Türkiye Dışındaki Türk Edebiyat-*

ları Antolojisi: C 7 (Ankara, 1997. Mustafa İsen'le).

Derleme: *Yovan Yovanoviç Zmay: Şiirler* (1989), *Ante Popovski: Maviyi Beklerken* (1991), *Trayan Petrovoski: Köprüler* (1992), *Radovan Pavlovski: Dünyanın Gözbebeğine Gömün Beni* (1995), *Sande Stayçevski: Sözün Özü* (1995), *Gane Todorovski: Basit Şiir* (1997), *Mateya Matevsk: İstanbul'a Gittiğimiz Zaman* (1997).

Çeviri: *Hasanaginitsa* (L. Simoviç'ten, 1979), *Ratsin* (B. Vişinski'den, 1981), *Buket/Deste* (N. Zekeriya'dan, Makedonca, 1986), *Zoki Poki* (O. Nikolova'dan, 1989), *Kopaçkalı Köylü Kadın* (V. Maleski'den, 1990), *Kale* (M. Selimoviç'ten, 1993-1994 *Birlik'te tefrika*) *Kahire Büyüsü* (T. Petrovski'den, 1996), *Çekayki ya Pesnata/Şiiri Beklerken* (Adnan Özer'den, Makedonca, 1996), *Düşün Zorbalığı* (C. İlica'dan, 1998), *İon Mecazi* (D. M. İon'dan, 1998), *Bu Dehşet Anında Çağdaş Hırvat Savaş Şiiri Antolojisi* (İ. Sanader, A. Stamaç, (1998), *Saraybosna'da Kâbus* (Z. Topçiç'ten 1998), *Licetona Stravot/Korkunun Yüzü* (Özdemir İnce'den, Makedonca, 2000).

Sırpça, Hırvatça ve Makedonca biliyordu.

Mesude Mehmet Hanım'la evliliğinden üç çocuğu (Birtan, Bircan, Birkut) bulunmaktadır.

Suat Engüllü, Balkanlarda Türkçenin varlığını sürdüren, ses bayrağını dalgalandıran şair ve yazarlarımızdandı. 1989'da Türkiye'ye göç ettikten sonra da çalışmalarını sürdürdü. Balkanlar Türk edebiyatını Türkiye'de, Türk edebiyatını da Balkan ülkelerinde tanıtmaya çaba gösterdi. Ruhu şad olsun!